C/2025/765

11.2.2025

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Yrkesmässiga tjänster i den gröna omställningen

(yttrande på eget initiativ)

(C/2025/765)

Föredragande: **Violeta JELIĆ**

Medföredragande: **Gaetano STELLA**

Rådgivare	Vladimíra DRBALOVÁ (för föredraganden, grupp I) Alessio D'AMATO (för medföredraganden, grupp III)
Beslut av plenarförsamlingen	18.1.2024
Rättslig grund	Artikel 52.2 i arbetsordningen
Ansvarig sektion	Rådgivande utskottet för industriell omvandling
Antagande av sektionen	5.11.2024
Antagande vid plenarsessionen	4.12.2024
Plenarsession nr	592
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	197/0/5

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 I samband med kommissionens nya politiska riktlinjer för 2024–2029 välkomnar Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) kommissionens åtagande att skapa en plan för hållbart välstånd och konkurrenskraft i EU, på grundval av en ny ”ren industriell giv” och en välfungerande inre marknad i EU, vilket är avgörande för en smidig grön och digital omställning.

1.2 EESK erkänner den grundläggande roll som yrkesmässiga tjänster spelar i den gröna omställningen. Även outtalat omfattas denna roll av den ”rena industriella given” och är en potentiell källa både till nya utsikter och utmaningar, särskilt när det gäller kompetensbehov.

1.3 EESK uppmanar EU-institutionerna att skapa åtgärder som stöttar företagens anpassning till de förändringar som orsakas av den gröna omställningens komplexa processer, i syfte att behålla företagen i EU och bemöta EU:s utmanande hållbarhetsmål. Särskild uppmärksamhet bör tillägnas mikroföretag samt små och medelstora företag och man bör se till att konkurrenskraftsmålen uppnås.

1.4 Kommittén är bekymrad över att miljöanpassningsprocessen kan komma att stanna upp på grund av brist på arbetskraft och kompetens, kompetensglapp och ökande regelbördor, administrativa bördor och kostnadsbördor, samt nya utmaningar till följd av snabba förändringar i leveranskedjorna.

1.5 Den nya visionen för kompetensunionen måste genomföras. Det krävs konsekventa reformer av utbildningssystemen för att anpassa läroplanerna till förändringarna i arbetslivet, stödja alla relevanta utbildningsprogram (däribland naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik), genomföra en ny strategi för yrkesutbildning, stödja lärare och förbättra samordningen på EU-nivå.

1.6 EU-institutionerna och medlemsstaterna bör erkänna den nyckelroll som yrkesmässiga tjänster – oavsett om de är reglerade eller inte – spelar i EU:s ambitioner att återskapa välstånd. Men detta välstånd måste vara i linje med miljö- och hållbarhetsmålen och stödja kompetensutvecklingen i samverkan med ekonomiska sektorer, och med öppen rapportering om värdekedjornas strukturella utvecklingar.

1.7 EESK inser också behovet av att uppmuntra utbildningsinitiativ, både på EU-nivå och på medlemsstatsnivå. Detta kan inbegripa särskilda ekonomiska incitament för yrkesutbildningar som syftar till att miljöanpassa yrkesmässiga tjänster. Akademiska kurser kan även inrättas på EU-nivå för att utbilda nya yrkesutövare eller fortbilda befintliga yrkesutövare i hållbarhetsmål, och för att främja anpassning och förbättring av befintliga färdigheter och arbetstillfällen (fortbildning- och omskolningsprogram). Dessa initiativ kan även skapa nya färdigheter för den dubbla gröna och digitala omställningen.

1.8 EESK föreslår en målinriktad politik för att stödja nätverksbyggande verksamhet inom yrkesmässiga tjänster i syfte att öka dessa tjänsters räckvidd, med vederbörlig hänsyn till varje medlemsstats särdrag.

1.9 Kompetensklyftan skulle kunna överbryggas genom att man följer ovanstående förslag och utbildar kvalificerad arbetskraft i Europa, eller genom att locka yrkesverksamma från länder utanför EU genom strategier och initiativ (t.ex. initiativet ”talangreserven”, som kan bidra till att locka yrkesverksamma från tredjeländer och samtidigt utöka marknaden för EU:s yrkesverksamma).

1.10 EESK betonar hur mycket arbetsmarknadens parter, organisationer i den yrkesmässiga tjänstesektorn och andra relevanta organisationer i det civila samhället bidrar till att gröna omställningsprocesser är både framgångsrika och rättvisa.

1.11 EESK lyfter också fram andra utmaningar ur bredare synpunkt när det gäller yrkesmässiga tjänster, bland annat bristfälligt erkännande av kvalifikationer. Detta måste överbryggas för att underlätta yrkesmässig rörlighet och åtgärda kompetensklyftor. EESK rekommenderar fortsatta insatser på detta område, även genom uppföljningsyttranden om dessa frågor.

2. **Politisk bakgrund**

2.1 Vid ett extra möte i Europeiska rådet den 17–18 april 2024 ställde sig EU:s ledare bakom en ny giv för den europeiska konkurrenskraften, förankrad i en helt integrerad inre marknad. Detta måste riktas in på att stärka Europas ekonomiska, industriella och tekniska bas och tillverkningsbas och därigenom säkra unionens ekonomiska motståndskraft och industriella förnyelse, globala konkurrenskraft, tekniska ledarskap och attraktionskraft som etableringsplats för företag. Särskilda åtgärder ingår nu i kommissionsordförandens nya politiska riktlinjer för 2024–2029, och EU:s långsiktiga mål lyftes tydligt fram i Draghi-rapporten nyligen ([1]).

2.2 **Den gröna omställningen är i full gång, men inom flera sektorer måste viktiga åtgärder fortfarande vidtas.** Det finns belägg för att miljöpåverkan till följd av verksamhet inom EU minskar över tid, vilket framgår av statistiken över koldioxidutsläpp och materialeffektivitet. En stabil omställning kräver dock ytterligare åtgärder ([2]).

2.3 Tyngdpunkten bör ligga på den befintliga rättsliga ramen för 2030, som bör genomföras på det enklaste, rättvisaste och mest kostnadseffektiva sättet. Den aviserade **rena industriella given** – som kompletteras av **rättsakten om påskyndad utfasning av fossila bränslen** för att stödja industrier och företag under övergångsperioden – medför dock också både utmaningar och möjligheter.

2.4 **Industrin måste behållas i EU** ([3]) **eftersom den kommer att leverera de klimatlösningar som EU behöver.** EU:s ledare är fast beslutna att samarbeta med berörda parter för att utarbeta och genomföra en effektiv industripolitik ([4]) för att fasa ut fossila bränslen i vår industri på ett konkurrenskraftigt sätt (genom att minska de administrativa och regleringsmässiga bördorna), utveckla unionens konkurrensfördelar inom digital och ren teknik, diversifiera och säkra strategiska leveranskedjor, omstrukturera värdekedjorna och stärka EU:s tekniska och industriella bas.

([1]) Draghi, Mario, 2024, ”The future of European competitiveness”.
([2]) För exakta uppgifter, se: https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi.
([3]) Undertecknare av Antwerpenförklaringen. Var med och skriv under!
([4]) Europeiska rådets slutsatser, 18 april 2024: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12-2024-INIT/sv/pdf.

2.5 **Den gröna omställningen leder även till sektorsspecifika förändringar och till att miljöindustrin växer i betydelse.** Det finns belägg för att sysselsättningen och mervärdet inom miljöindustrin växer snabbare än EU:s totala ekonomi ([5]) och banar vägen för nya yrkesmässiga tjänster (t.ex. miljörevision).

2.6 Framför allt måste EU:s gröna giv vara rättvis och ta hänsyn till möjliga risker och kostnader för klimat- och energiomställningen. En stark och väletablerad industri och en förstärkt, välstrukturerad och fortlöpande social dialog på alla nivåer mellan arbetsmarknadsparterna (arbetsgivare och arbetstagare) är förutsättningar för att säkerställa en rättvis grön omställning. Organisationer och sammanslutningar som företräder de yrkesgrupper som är avgörande för att uppnå målen för den dubbla gröna och digitala omställningen måste vara delaktiga i omställningsprocessen.

3. Blygsamma framsteg när det gäller strukturreformer inom tjänstesektorn

3.1 Den aldrig tidigare skådade ekonomiska chock som orsakats av covid-19-pandemin i EU kräver insatser på alla fronter för att uppnå en framgångsrik ekonomisk återhämtning. Tillsammans med andra åtgärder kan **effektiva och verkningsfulla strukturreformer inom tjänstesektorn driva på den ekonomiska återhämtningen och bidra till att göra den hållbar**. Tjänstesektorn spelar en betydande roll i EU:s ekonomi både genom sitt direkta bidrag till mervärde och sysselsättning, och som länk i värdekedjorna. Tjänstesektorn har på så sätt en stor betydelse för de industriella ekosystemen ([6]) och för utvecklingen av innovativa gröna lösningar.

3.2 **Antwerpenförklaringen** ([7]) **om en industriell giv i EU innebär nya insatser för yrkesmässiga tjänster.** Det finns ett akut behov av tydlighet, förutsägbarhet och förtroende för EU och EU:s industripolitik. Undertecknarna efterlyser **en övergripande handlingsplan för att höja konkurrenskraften och betrakta den som en strategisk prioritering samt skapa förutsättningar för en starkare affärspolitik i EU**.

3.3 **Yrkesmässiga tjänster spelar en avgörande roll i energiomställningen och den gröna omställningen**, eftersom de tillhandahåller särskilda färdigheter och höga säkerhets- och kvalitetsstandarder i utvecklingen och genomförandet av hållbar teknik. Sektorns etiska värderingar, sakkunskap och engagemang för fortbildning är grundläggande för att utforma och bygga effektiva infrastrukturer med låg miljöpåverkan och därigenom främja innovation och integritet i produktionsprocesserna, hjälpa företag (särskilt mikroföretag samt små och medelstora företag) att ta itu med de regleringsmässiga och administrativa utmaningar som följer av de nya definitionerna av hållbar ekonomisk verksamhet, och hitta tillgängliga finansieringsalternativ för sådan verksamhet.

4. Tjänstesektorns nyckelroll när det gäller att skapa gröna leveranskedjor och omstrukturera värdekedjorna

4.1 I dagens europeiska ekonomiska landskap ser vi betydande förändringar i tillverkningskedjornas dynamik. Dessa förändringar förväntas bidra till att värdekedjornas omstrukturering och uppmuntra återflytt, i samband med att många företag överväger att flytta tillbaka produktion och tjänster som tidigare utlokaliserats till länder utanför EU. Yrkesmässiga tjänster ([8]) ger företagen det stöd som krävs för att ta itu med dessa utmaningar.

4.2 **Dessutom kan den pågående omställningen vara särskilt relevant för mikroföretag samt små och medelstora företag.** I samband med den gröna omställningens utmaningar, däribland efterlevnad av skyldigheter som utformats med större företag i åtanke, kan små och medelstora företag behöva utöka sin kapacitet för att hantera miljö- och hållbarhetsfrågor. I samverkan med yrkesmässiga tjänsteleverantörer kan små och medelstora företag bli mer konkurrenskraftiga, innovativa och resilienta. Tillgång till finansieringskällor, ekonomiska incitament/bidrag, stöd för att hitta potentiella marknader och utveckla nya produkter, tjänster eller processer för marknadsföring och distribution är avgörande för övergången till en resurseffektiv framtid ([9]). Gröna rådgivningstjänster bygger på yrkesmässig expertis och öppnar nya yrkesmässiga tjänstemarknader för små och medelstora företag. De måste utvecklas och uppmuntras.

([5]) Uppgifter från Eurostat 2000–2021: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Environmental_economy_%E2%80%93_statistics_on_employment_and_growth.
([6]) COM(2021) 385 final om utvärdering och uppdatering av rekommenderade reformer för reglering av yrkesmässiga tjänster.
([7]) EU:s industritoppmöte, 20 februari 2024: https://antwerp-declaration.eu/pdf/declaration.pdf.
([8]) Däribland hälsovård och sociala tjänster, tekniska, ekonomiska och rättsliga tjänster samt övergripande tjänster.
([9]) Se Flash Eurobarometer 498, mars 2022: https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2287.

4.3 Framsteg inom tjänstesektorn har därför även betydande positiva spill-over-effekter inom EU:s industri ([10]). Omkring 38 % av det totala mervärdet i efterfrågan från tillverkningsindustrin i EU genereras av tjänstesektorn ([11]). Handeln med dessa tjänster sker både inom och utanför EU ([12]), vilket kan påverka sysselsättningen och leda till förlorade arbetstillfällen. Varje medlemsstats särdrag måste också beaktas, eftersom närheten till yrkesmässiga tjänsteleverantörer starkt påverkar de små företagens och mikroföretagens efterfrågan. Därför är behovet av fortbildning och omskolning som också riktar sig till småskaliga yrkesmässiga tjänsteleverantörer akut.

4.4 De rapporterade uppgifterna tyder på att det finns **betydande möjligheter för yrkesverksamma i det tekniska och ekonomisk-rättsliga området att öka hållbara leveranskedjors tillväxt och konkurrenskraft**. Detta är en del av det möjliga (immateriella) mervärde som kan skapas av yrkesmässiga tjänsteleverantörer inom den gröna omställningen. Själva sektorn för yrkesmässiga tjänster kan också direkt bidra till minskningen av växthusgasutsläpp. Utsläppen kan minskas med omkring 10 % genom att minska antalet affärsresor, med 30–40 % genom användning av förnybar el och värme i kontorsbyggnader och med ytterligare 15 % genom att välja miljövänligare transportsätt (förnybara bränslen, elfordon osv.) ([13]).

5. **Att bygga upp färdigheter för den dubbla gröna och digitala omställningen**

5.1 När det gäller sysselsättning och kompetens liknar ekonomins miljöanpassning alla andra djupgående förändringar. För att genomföra dessa omställningar måste man observera, förutse, öka medvetenheten, anpassa utbildningsutbudet, underlätta övergångar och agera lokalt.

5.2 EU:s ambitiösa miljö- och hållbarhetsmål kommer att skapa nya yrken och förändra befintliga yrken. **Denna process kommer säkerligen att påverka villkoren för att vidareutveckla yrkesmässiga tjänster.** Fortbildning och omskolning, livslångt lärande och mjuka och tvärvetenskapliga färdigheter är avgörande för att säkerställa att företagen har tillräckligt kvalificerad arbetskraft för att kunna tillgodose sina föränderliga behov. Hänsyn måste tas till de befintliga yrkesutövarnas roller och den nödvändiga kompetensutvecklingen. Översynen av EU:s klassificering av färdigheter, kvalifikationer och yrken omfattar 571 gröna färdigheter, övergripande färdigheter och kunskapskoncept, som är i linje med definitionen av gröna färdigheter enligt Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning ([14]). Det behövs riktade insatser för att skapa överensstämmelse mellan befintliga hållbarhetskrav, yrkeskompetens och arbetstillfällen – vilket inte kommer att bli en lättlöst uppgift.

5.3 Digitaliseringen kan bredda arbetsbeskrivningen för befintliga yrken, stärka det sektorsövergripande samarbetet med andra yrken och, på grundval av kriterierna i Rommanifestet ([15]), uppmuntra framväxten av nya yrken i syfte att få till stånd ett föränderligt system. Digitaliseringen kommer dessutom att förstärka den fortsatta kommersialiseringen av de yrkesmässiga tjänsterna och omvandla traditionella yrkesprofiler. Viktigast av allt är att **den digitala omställningen och den gröna omställningen kan betraktas som en ”dubbel omställning”**, eftersom de går hand i hand och förstärker varandra.

5.4 **En effektivare och samordnad användning av EU-medel och investeringar i utbildning och kompetens** på nationell nivå ([16]) (till exempel för att stödja åtgärder inom ramen för **EU-pakten för kompetens, kompetensakademier på nettonollområdet och storskaliga kompetenspartnerskap**) kan bidra till att anpassa utbildningar till efterfrågan på färdigheter. Det är viktigt att fortsätta stärka yrkesutbildningens roll och image för att människor redan i tidig ålder ska förvärva grundläggande och övergripande färdigheter och ledarskapsförmåga samt färdigheter inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Yrkesutbildningar måste också få en bättre ställning och större uppskattning i egenskap av drivkraft för produktivitet och innovation.

([10]) Meddelande från kommissionen om utvärdering och uppdatering av 2017 års rekommenderade reformer för reglering av yrkesmässiga tjänster (COM(2021) 385 final).
([11]) COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT 2023 Annual Single Market Report: Single Market at 30.
([12]) Källa för handel med länder utanför EU: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_international_trade_in_other_business_services. Uppgifter till grund för överväganden om handel inom EU: Eurostats databas om internationell handel med varor. Följande kategorier beaktas: ”tjänster: finansiella tjänster”, ”tjänster: yrkes- och ledningskonsulttjänster”, ”tjänster: tekniska tjänster, handelsrelaterade tjänster samt övriga affärstjänster”. Se vidare: https://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-goods/database.
([13]) World Economic Forum, *Net-Zero Challenge: The Supply Chain Opportunity*, januari 2021, s. 39. Dokumentet finns här: https://www.weforum.org/publications/net-zero-challenge-the-supply-chain-opportunity/.
([14]) Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (2012), *Green skills and environmental awareness in vocational education and training*, Publikationsbyrån, Luxemburg: https://www.cedefop.europa.eu/files/5524_en.pdf. Gröna färdigheter kan definieras som de kunskaper, förmågor, värderingar och attityder som krävs för att leva i, utveckla och stödja ett samhälle som minskar den mänskliga verksamhetens inverkan på miljön. Gröna färdigheter omfattar färdigheter i energibesiktning (inom ramen för informationskompetens) och i fortbildning av anställda i fråga om återvinningsprogram eller farligt avfall (inom ramen för kommunikation, samarbete och kreativitet). Grön kunskap berör bland annat hållbart anläggningsmaterial och hållbara utsläppsnormer (inom ramen för ingenjörsvetenskap, tillverkning och byggindustri). Se (även för klassificeringsmetoden): https://esco.ec.europa.eu/sv/about-esco/publications/publication/green-skills-and-knowledge-concepts-labelling-esco.
([15]) ”A new vision for Europe”: https://www.romemanifesto.eu/.
([16]) *Årsrapporten om den inre marknaden och konkurrenskraft 2024*.

5.5 **Att uppmuntra partnerskap kan leda till stordriftsfördelar som skulle höja de yrkesmässiga tjänsteleverantörernas konkurrenskraft**. Detta förväntas vara särskilt relevant i sammanhang där små och medelstora företag och mikroföretag är verksamma och där automatiseringen av vissa tjänster kan hindra utvecklingen av särskilda färdigheter. Arbetsmarknadens parter och yrkesorganisationer (särskilt arbetsgivare) är avgörande för att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning. Karriärer och studier inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, matematik och entreprenörskap bör också främjas bland ungdomar, särskilt bland kvinnor och flickor. I allmänhet bör nationella beslutsfattare på alla nivåer främja investeringar i effektiv yrkesvägledning. Verktyg på EU-nivå, såsom gemensamma utbildningsramar, skulle också kunna vara mycket användbara för vissa yrken och områden, till exempel ingenjörsvetenskap.

5.6 **Det är viktigt att se över universitetens kursplaner** för att öka samstämmigheten mellan yrkesmässiga färdigheter och undervisningen. Om yrkesverksamma deltar i utformningen av kursplanerna kan kurserna bli mer tvärvetenskapliga och öppna för samhälls- och marknadsdynamiken. Dessutom är det viktigt att främja tillämpad forskning, till exempel genom industridoktorandprogram, för att skapa högspecialiserade yrkesprofiler. Att anpassa universitetsutbildningar mellan medlemsstaterna och att samordna dem på europeisk nivå kan bidra till att förbättra unga yrkesutövares kunskaper, utbildning och kvalifikationer, i samklang med de initiativ som Europeiska kommissionen lade fram i mars 2024 ([17]). Att utveckla ett europeiskt universitetsnätverk kan också bidra till detta. Särskild uppmärksamhet – med tonvikt på lika möjligheter – bör tillägnas personer med funktionsnedsättning och särskilda behov så att ingen hamnar på efterkälken.

6. **Att överbrygga kompetensklyftor**

6.1 Att omforma färdigheter inför den gröna omställningen är en systemutmaning. Det finns belägg ([18]) för att den gröna omställningen förväntas omfatta betydande omskolning, oavsett de berörda sektorernas tekniska inslag. På det hela taget kan detta kopplas till behovet att tydligt identifiera ”gröna” yrken och att tillhandahålla utbildning på olika nivåer (t.ex. akademiska utbildningar, arbetsplatsanknuten utbildning eller livslångt lärande) för att fylla kompetensluckorna och underlätta insatser för att öka kapaciteten, både när det gäller utbudet (på EU-nivå eller när det gäller lokala yrkesmässiga partnerskap) och efterfrågan (t.ex. när det gäller småföretag, nätverk eller regionala partnerskap). För vissa typer av yrken, bland annat inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, förväntas jämställdhetsdimensionen vara särskilt relevant vid utformningen av politiken. Den gröna omställningen innebär också att nya yrken skapas (växthusgasrevisorer, specialister inom avskiljning, lagring och användning av koldioxid, klimatjurister, yrkesverksamma inom ESG-certifiering och revision osv.). Utbildningssektorn måste beakta efterfrågan på dessa nya yrken och bör uppmuntras att skapa nya läroplaner eller förnya de befintliga för att tillgodose denna efterfrågan. **På det hela taget bör kompetensbristen åtgärdas genom särskilt utformade strategier snarare än genom breda universallösningar**.

6.2 EU bör erbjuda en attraktiv marknad som är öppen för talanger och yrkesmässiga tjänsteleverantörer, både från EU och tredjeländer. Kommissionens förslag till förordning om inrättande av EU:s talangreserv ([19]) (för att inrätta den första gemensamma it-plattformen för arbetsgivare och arbetssökande från tredjeländer) kan också vara ett bra verktyg för att locka yrkesmässiga tjänsteleverantörer från länder utanför EU. För att möta den ökande efterfrågan på omskolade arbetstagare och ”nya” färdigheter måste dock utbildningarnas kvalitet beaktas, och strategiska värdekedjor måste omstruktureras i linje med den gröna omställningen.

6.3 Den pågående omställningen medför andra utmaningar, som också kan omfatta befintliga frågor i samband med tillhandahållandet av yrkesmässiga tjänster. Detta inbegriper hinder för erkännande av kvalifikationer, som måste undanröjas för att bidra till att öka den yrkesmässiga rörligheten och minska kompetensbristen ([20]). Dessa frågor behandlas i 2013 års översyn av direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer ([21]), och i en särskild rapport från Europeiska revisionsrätten om erkännande av yrkeskvalifikationer (2024) ([22]). **Detta belyser nya frågeställningar som behöver behandlas ytterligare i samband med den gröna omställningen**.

([17]) Universitetspaketet: https://education.ec.europa.eu/news/commission-presents-a-blueprint-for-a-european-degree.
([18]) https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/2f2543c2-c4b5-11ee-95d9-01aa75ed71a1.
([19]) Förslag till förordning om inrättande av EU:s talangreserv: https://home-affairs.ec.europa.eu/regulation-establishing-eu-talent-pool_en?prefLang=sv.
([20]) Kommissionens ordförande Ursula von der Leyens tal om tillståndet i unionen 2022.
([21]) EUT L 354, 28.12.2013, s. 132, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2013:354:TOC Directive 2013/55/EU.
([22]) https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2024-10/SR-2024-10_SV.pdf.

7. **Kopplingar till andra pågående yttranden**

Detta yttrande utarbetades i nära samordning med yttrande TEN/836 – ”Arbetskrafts- och kompetensbrist i sektorerna för transport, energi och infrastruktur och i den digitala sektorn”. De två yttrandena kompletterar varandra, särskilt när det gäller deras gemensamma mål att stödja och bidra till genomförandet av en handlingsplan för att hantera bristen på arbetskraft ([23]) och ta itu med kompetensglappet i den dubbla gröna och digitala omställningen.

Bryssel den 4 december 2024.

Oliver RÖPKE
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande

([23]) Commission sets out actions to tackle labour and skills shortages – GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, Europeiska kommissionen.